

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАІН, ЄДИНАТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

трьох разів на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

PIK X. Ч. 50 (1103). ВІСНОК, 1. ТРАВНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, MAY 1st, 1928. No. 50 (1103). VOL. X.

КАНАДСЬКИЙ СЕНАТ ПРОДОВЖУЄ ДЕБАТУ НАД КОМУНІЗМОМ.

Цим разом сенатори не бачуть уже так багато комуністичної пропаганди, а навіть "похваляють" чужинців.

ОТТАВА, 27. квітня. — Сенатор Ендрю Гейдон продовжує дебату над внеском сенатора Бобена, що звертає увагу сенату на комуністичну пропаганду в Канаді. Сенатор Гейдон сказав, що це другий раз за чотири роки він збирає голос в дискусії.

Сенатор Гейдон сказав, що він розслідив уживання шкіл для поширення комунізму. Він навіть слова визначеного інспектора в Торонто, що комунізм викликає мало зацікавлення в тім місті: є майже невідомий, за винятком з імені. Аторней-дженерал в Манітобі заявив, що не знає нічого про такі випадки в школах тої провинції, як було сказано в сенаті. В Саскчевані є мало ознак комуністичної пропаганди серед дітей.

Сенатор Гилліс сказав, що як комуністичні умовини, як це було змальовано деякими сенаторами, існують в якійсь частині Канади, то повинні бути підняті драстичні кроки, щоб здати таку пропаганду. Є можливість, що ці заяви можуть відбитися не лише на наших українських людях, але також на інших з центральної Європи. Більше як 40 років він жив серед поселенців з центральної Європи й уважає їх, майже в кожному випадку, значенню класою поселенців, що будуть першою класою Канадійцями. Підчас війни він прийняв багатьох чужинського походження до свого батальйону. Вони зголосились добровільно й були добрими жовнірами. Сенатор Боен зробив внесок, щоб закрити дебату.

АРМІЯ КИТАЙСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ЗАНЯЛА МІСТО ТСІНАН.

НАНКИН, Китай, 26. квітня. — Генерал Чан Кай-Ши, головний командант націоналістичних військ, повідомив телеграфічно місцеву головну квартиру, що націоналістична армія заняла місто Тсінан, столицю провинції Шантун, около 230 миль на південь від Пекіну.

Націоналісти кажуть, що захопили 60,000 крісів і 110 полівих гармат.

Військо, що заняло місто, було під команду Фен Ю-Сяна, званого давніше як християнського генерала. Північне військо, що мало оборонити місто, було деморалізоване й не ставило ніякого опору. Десятки тисяч того війська вже дезертирували.

Всюди, куди вони втікали, вони грабили й мордували населення.

Більше як половина британських та американських мешканців у Тсінані вибрали притулок урядом міста. Всі жінки й діти були вислані до Тсінтао, де стоїть чотири американські військові кораблі.

здертирували. Всюди, куди вони втікали, вони грабили й мордували населення.

САНДІНО ЗАНЯВ АМЕРИКАНСЬКУ КОПАЛЬНЮ ЗОЛОТА.

МАНАГВА, Нікарагуа, 24-го квітня. — Августіно Сандіно, провідник нікарагуанських повстанців, який від кількох днів пролав був так, що американські морські не знали, де він находитись, нарешті виринув несподівано в другій стороні Нікарагуа, а саме в околиці Принсипольки, де захопив американську копальню золота та взяв у полон п'ятьох американців, у тім числі двох інженерів.

Принсиполька лежить в північно-західній частині Нікарагуа й дорога до неї з того міста, де в останнє бачено Сандіно, лежить через довгий та прикий гірський ланцюх. Дорогу ту Сандіно міг відбити тільки по впертих і тяжких маршах.

Власники копальні, довідавшись про вчинок Сандіно, звернулися до уряду Злучених Держав з просьбою о ратунок.

ПРОПАГУЄ ВІЙНУ ПРОТИ С.Р.С.Р.

БЕРЛІН, 24-го квітня. — До Берліна прибув лорд Біркенгед, який пропагує союз між Англією, Францією і Німеччиною для війни проти Радянських Республік. Біркенгед має за собою багато англійських консерватистів, які від давна тоборюють Радянський Союз всіма можливими способами.

В Німеччині Біркенгед знайшов підтримку з боку монархістів типу генерала Людендорфа, відомого монархіста. В своїй часі в Німеччині був уже виготовлений план протирадянського походу в такім дусі, як це тепер пропагує Біркенгед. Автором проекту був тоді померший генерал Гофман.

Міська рада у Вінніпегу відмовилась дати допомогу для безробітних

БУРЖУАЗНА БІЛЬШІСТЬ МІСЬКОЇ РАДИ ВІДКИНУЛА ВНЕСОК ТОВ. КОЛІСНИКА, ЩОБ МІСТО ВИДАЛО 30,000 ДОЛАРИВ НА НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ.

Буржуазна більшість міської ради у Вінніпегу знову задемонструвала, що служить виключно інтересам капіталістичної класи, коли відкинула внесок комуністичного алдермена т. В. Н. Колісника, щоб місто видало 30,000 доларів на негайну допомогу для безробітних, а навіть більше, коли цього буде потрібно.

Спеціальне засідання міської ради в справі безробітних відбулося в середу минулого тижня. Тов. Колісник, який зробив внесок, щоб ухвалити 30,000 доларів на допомогу, вказав на те, що теперішнє положення є результатом надзвичайно великих зисків, які прибирають великі корпорації. Він рішучо заперечив, що є робота для 2,000 людей, як це кажуть представники залізничних компаній. Він осуджував такий стан, що залізниця має роботу, а її не можна дістати через урядове бюро праці. Алдермени з Незалежної Партії Праці підтримали внесок т. Колісника і промовляли за konieczністю ухвалення допомоги.

Буржуазний алдермен Полфорд, голова комітету безробітних, зробив поправку до внеску, щоб комітет розслідив положення самітних безробітних

у зв'язку з федеральним і провінціальним урядами та предложив з цього звіт. Ця поправка була принята 9 голосами проти 7. За нею голосували всі буржуазні алдермени, проти — всі робітничі алдермени. Домагання безробітних предложив на засіданні міської ради т. Т. Юен, організатор Комуністичної Партії. Він домагався \$20.00 на тиждень для жонатих безробітних і \$2.00 для кожної дитини. Крім цього \$15.00 на місяць на одіж і \$5.00 для кожної дитини. Для нежонатих безробітних домагався праці за трейд-юніону платно, або \$12.50 на тиждень допомоги і \$10.00 місячно на одіж. Залеглі рахунки за газ, воду і світло повинні бути негайно заплачені і повинна бути проголошена мораторія на рент. Усі допомоги повинна бути в готівці.

Тов. Юен критикував владу за те, що дозволяє залізницям і колонізаційним товариствам контролювати роботи, які повинні бути в руках урядового бюро праці. Він сказав, що справа ухвалення 30,000 доларів на допомогу для безробітних буде доказом, наскільки симпатію міської ради до безробітних є дійсно щирі.

ВУГЛЕВІ БАРОНИ ВИЗНАЮТЬ ЮНІЮ.

КЕЛГАРІ, Алта., 27. квітня. — Всі майни в північній Альберті дві майни в південній Альберті згодились визнати Майн Воркери Юніон оф Кенада і в наслідок того в них не буде викликаний страйк на 1. травня.

Такі оповіщення зробив Френк Гвїталі, президент майнерської юнії, після першого засідання поліс-комітї, що відбулося в четвер вечером.

Настрій комітету, сказав він, був такий, що юнія повинна підписати агріменти з тими майнами, що годяться на визнання. Щодо інших, то він сказав, що правдоподібно страйк буде викликаний.

ВІДЕНЬСЬКА ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА БЕЛЯ КУНА.

ВІДЕНЬ, 27. квітня. — Тут арештовано угорського комуніста Беля Куна, який був головою радянського уряду на Угорщині в 1919 році. Після повалення радянської влади буржуазією, він утік до Відня, де його інтервювано. Після спроби отруїти його в Відні, йому дозволено було виїхати до Радянських Республік, де він жив в останні роках.

МІНІСТЕР ВІДВЕРНУВ МАЙНЕРСЬКИЙ СТРАЙК.

БЕРЛІН, 24. квітня. — Міністер праці відвернув великий майнерський страйк, що мав обняти мільон майнерів у Рурщині. Він признав обов'язочим рішення арбітраційної комісії, яка признала підвищити платні майнерам на 8 процент. На це не годилися з початку жадна сторона. Майнери домагались 15 проц. підвищення, а власники копалень казали, що й 8 проц. за багато.

Підтвержуючи рішення арбітраційної комісії, міністер праці дозволив рівночасно вуглевим баронам піднести ціну на вугілля на 5 процент.

РОБІТНИЧІ ДЕМОНСТРАЦІЇ НА УГОРЩИНІ.

ВІДЕНЬ, 22. квітня. — Арешти й брутальне поведіння з арештованими робітниками позначили кампанію поліції Гортого проти недавніх робітничих демонстрацій на Угорщині. Демонстрації для відсвяткування встановлення угорської радянської республіки в березні 1919 року вважаються по цілій країні як доказ зростаючої сили боевого угорського робітничого руху.

Помимо гортівського терору й нагнітки поліції, демонстрації відбулись під самим носом урядових жандармів.

РИМ, 27. квітня.

— Новинарська агенція "Радіо Націонале" сповіщає, що в наближчій часі буде заключений пакт забезпечення між Італією а Туреччиною.

МАНИТОБЬСЬКА СЕКЦІЯ ВСЕКРАЄВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ.

Від новозаснованої організації безробітних наша редакція отримала оцю заяву до поміщення в газеті:

Товариші! Через який тиждень ми збираємося на Маркет Сквейр, щоб показати наші потреби, наші терпіння загальному Вінніпегу, та стараємося знайти вихід з цього.

Що ми осягнули? Оскільки це відноситься до допомоги, якої ми сподівались з тої сторони, що несе відповідальність за теперішнє положення, ми осягнули лише те, що вказали сплячій адміністрації міста й загальній публіці на факт, що існує безробіття, що є людські істоти, які терплять голод. Це не є багато, однак дотепер нас зовсім не вважали, що ми взагалі існуємо. Тепер справа маеться інакше. Це лише дуже незначний крок до успіху, однак це є крок і найтижчий крок, перший, який треба було зробити.

ки не буде такої роботи за прожиткову платню.

Як ми започаткували цю організацію, перед нами виринали з дня на день нові проблеми, на розв'язання яких потрібного часу й терпеливості. Ми видаємо цю відозву до вас, товариші, щоб дати нам короткий начерк руху, і просимо вас допомогти нам і в той сам час собі, збудувати нашу організацію в сильне тіло, що зможе повести боротьбу і пробити собі шлях до успіху.

Вічі товариші, що внізять з міста або їдуть до праці у Вінніпегу, просимо скомунікуватися з секретарем організації на адресу: P.O. Box 1513. Вінніпегська Трейдс енд Лейбор Кавсисл відступила тимчасово офіс для нашої розпорядкомости. Зміни відносно цього будуть оголошені в пресі й на мітингах.

Комітет вирішив, щоб тимчасова вкладка для товаришів без праці виносилла 5 центів на місяць, а для товаришів, що відстануть працю, 25 центів на місяць. Ми потребуємо фондів, щоб успішно вести свою працю, і ми надіємось, що ті товариші, що зможуть це зробити, радо допоможуть нам.

Наш тимчасовий офіс є в Лейбор Тем'л, Джеймс Евно, кімната 21.

Польська влада розгромила "Просвіту" на Волині.

Ще перед виборами, у самому розгарі виборчої підготовчої акції закрила польська влада повітову "Просвіту" в Дубні. В слід за тим наспіли з Дубенщини відомости про те, що влада закриває всі філії дубенської повітової "Просвіти" по селах повіту. І фактично нині "Просвіта" в Дубні та її читальні в цілому повіті не існують. Яка причина їх закриття? Польська преса пише, що причиною закриття "Просвіти" мала бути та обставина, що вони бучіють не займалися культурно-освітньою справою, а політикою.

Але на цьому не покінчилося. Зараз після виборів польська влада кинулася знов на "Просвіту".

Так у Ковлі закрила влада

повітову "Просвіту", а в зв'язку з тим і всі її філії по селлах Ковельщини. Така сама доля спірилу також повітову "Просвіту" та всі її філії-читальні "Просвіти" по шлах луцького повіту. З того бачимо, що польські чинники розвинувли на Волині плановий наступ проти всіх "Просвіт". Іншими словами започаткували боротьбу з культурно-освітніми українськими установами на всій волинській землі.

Ця ліквідація "Просвіти" має за задання не тільки припинити всяку організаційну культурно-освітню працю серед населення в українському національному дусі, але й обтягти одним махом всякі безпосередні зв'язки української інтелігентної громади з народом.

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ.

У Львові розпочався 25-го квітня політичний процес проти 15 українських гімназистів зі Снятинщини, яким акт обвинувачення закладає принадлежність до тайної української організації. Зокрема закладається їм ділання на шкоду держави ушкодженням державного телефону.

Всі обвинувачені є учениками вищих класів гімназій в Снятині і Коломиї, в віці між 16 — 20 літ. Між обвинуваченими є два сини письменника Василя Стефаника. Оборонці обвинувачених вносили були спротив до Найвищого Суду у Варшаві проти переведження розправи у Львові, однак суд цей спротив відкинув, тому розправа відбувається перед лавами присяжних у Львові.

НОВЕ СТИХІЙНЕ НЕЩАСТЯ НА ЗАХ. УКРАЇНІ.

З усіх сторін західно-українських земель надходять сумні вісти про нове нещастя, як стринуло селянство. Галицькі, волинські і польські селяни повідомляють про те, що майже вся озимина, жито й пшениця вимерзли на полях. Морози, які тривають постійно, знищують людську працю і коли не можна буде наново переорати й засіяти яре збіжжя, то цього року грозить нова катастрофа недороду й нужди та голоду. Крім цього селянство відчуває великий брак засівного збіжжя. Уже є цілі частини краю, які від кількох тижнів живляться тільки примерзалою бараболою.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

ДО РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ ВІННІПЕГУ!

У ВІСНОК, ДНЯ 1. ТРАВНЯ, ВІДБУДЕТЬСЯ НА МАРКЕТ СКВЕЙР У ВІННІПЕГУ

ПЕРШОТРАВНЕВА ДЕМОНСТРАЦІЯ

В ЯКІЙ ПОВИНИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ ВСІ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ. ПОЧАТОК ДЕМОНСТРАЦІЇ В ГОДИНІ 7. ВЕЧЕРОМ.

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ! — НОЖНИЙ РОБІТНИК І КОЖНА РОБІТНИЦЯ ПОВИНИ ПОПРАЦЮВАТИ В ЦІМ МІСЯЦІ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАШІЙ ПРЕСІ ІСНУВАННЯ НА ТЯЖКІ ЛІТНІ МІСЯЦІ. — ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ І ПРЕСОВИЙ ФОНД ТА ПРИХОДИТЬ ЧИСЛЕННО НА ПІДПРИЄМСТВА, ЩО ВЛАШТУЮТЬСЯ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ!